

Rigsdagstidende.

1851.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 402.

Anden Session.

103die Møde.

Onsdagen den 5te Marts.

(Fortsat.)

Mourier (forts.): Han antydede tillige, at der muligviis ogsaa kunde være Spørgsmaal om, paa en anden Maade yderligere at begrænse hiint Tidsrum, saaledes nemlig, at den blotte Overdragelse af Brugsretten til en Anden skulde have den samme Virkning som Gaardens Afhændelse efter § 15. Dog dette — som iøvrigt heller ikke Forslagsstilleren selv lod til at synes om — vilde uden Tvivl være at træde Bonden for nær, og vilde overalt neppe være foreneligt med hans Stilling som Eier. I det Hele turde det for Fæstebonden være ikke lidet uovseligt, at gaae ind paa at overtage Fæstegaarden til Selveiendom under de i Udkastet opstillede Vilkaar. Selv § 17, der for Godseieren kunde være saa præjudicæerlig, vilde og hos en besindig Fæstebonde kunne oppvække store Betænklichkeiten; thi, naar det Tidspunkt indtraf, at Fæstetiden vilde have været omme, skulde jo hele Resten af Kjøbesummen ubetinget være forfalden til Betaling, og dette Tidspunkt kunde maaskee indtræde endog ganske kort efter Eiendoms-Overdragelsen. Jeg skal endnu tillade mig at henvende Opmærksomheden paa Bestemmelsen i § 56, der lyder saaledes: „Doer Bonden efter at have gjort Bud, men inden endelig Taxation eller Overtaxation er skeet, da gaaer, naar hans Fæste eller Forpagterret ophører, ved hans Død hans Ret til at forlange Gaarden sig overdragen til Selveiendom, i Kraft af denne Lov, over til hans Bo, forsaavidt han ikke inden sin Død maatte have bestemt, hvem denne Ret skal tilfalde.“ — Denne Bestemmelse er neppe ganske klar, men staaer i nøie Sammenhæng med det hele System.

Paragraphen forudsætter udtrykkelig, at Brugsrettigheden er ophørt; men skjøndt Grundtanken i Lovudkastet er, at vedkommende Bruger skal kunne fordre sig Stedet overdraget til Selveiendom, gaaer dog Paragraphen undtagelsesviis ud paa, at Eieren skal være bunden ligeoverfor den afsøde Fæsters Bo, til Fordeel for hvilket, der skal forholdes efter Udkastets almindelige Forskrifter. Det maatte herefter synes, at ogsaa i dette Tilfælde alene $\frac{1}{4}$ af Kjøbesummen strax skulde udbetales af Boet, men at det med Udbetalingen af Resten skulde berøe i Lighed med hvad der er bestemt i § 17. Hvis jeg ikke i denne Henseende misforstaaer Lovforslaget (So!), gaaer Paragraphen videre end det paa nogen Maade turde lade sig forsvare. Er dette en Misforstaaelse, saa er det mig klart. Meningen maa da vel være, at hele Kjøbesummen skal udbetales til den i § 16 fastsatte Termin; men i saa Fald er der en Ufuldstændighed i Udkastet, thi herom vilde upaatvileligen behøves en udtrykkelig Bestemmelse.

Men nu Forholdet til Pant haverne. Dette er ved enhver Afsløningslov et af de vanskeligste Punkter. Forslagsstilleren har ogsaa sølt det, hvilket fremgaaer af selve Lovudkastet; men han har meent, at det er lykkedes ham at komme ud over Vanskelighederne. Udkastets Bestemmelser skulde, efter hans Uttringer, vidne om en stor Omhed for Pant haverne, og han har — sagde han — villet bringe det derhen, at en Pant haver, som havde et daarlige Pant, skulde glæde sig ved Afsløningen. Nu er det vist, at dette høist vanskelige Forhold er virkeligen af Forslagsstilleren behandlet med megen Sindrigheid. Efter § 9 skal det saaledes i ethvert Fald staae til Pant haveren at fordre, at Saameget udbetales af Kjøbesummen, at Gaardens Part af Godsets